

FRILUFTS FRÄMJANDET

Enköpings Lokalavdelning 30 år.
1969 - 1999

Friluftsförbundet 1969 – 1999

30 år Jubileumsskrift, men bara de sista 10 åren.

Åren 1969 – 1989 finns redan utgivna.

Ansvarig utgivare: Lennart Nordqvist

Redigering och layout: Per och Lennart Nordqvist

Foto: Per och Lennart Nordqvist samt IngaBritt Lindberg.

Utgivningsmånad: April 1999.

Tryck: Egra tryckeri

Ytterligare exemplar finns på Friluftsförbundets kansli tel. 24302.

Innehåll:

Några tankar från en ordförande	av Lisbeth Malmström
Skogsmulle	av Ketty Ingeberg
30 år med Friluftsförbundet barnverksamhet	av IngaBritt Bäckström
Tillbakablick	av Inga-Britt Lindberg
Ur och Skur, Robinson	av Ketty Ingeberg
Främjarstugans historik	av Kurt Pettersson
Äventyrare hänförde många enköpingsbor	av Mia Nordqvist
Långfärdsskridsko en aktivitet på glid uppåt	av Kalle Almgren
Frilufsbare och TVM	av Kerstin Saveros
Kanoting	av Lennart Nordqvist
Ett koncentrat av de senaste 10 årens händelser i vår lokalavdelning.	av Leif-Åke Wiström

Några tankar från en ordförande

Då jag skall försöka blicka framåt och skriva ner några visioner om framtiden, slås jag av hur många saker det finns som kan påverka utvecklingen av vår lokalavdelning. Det går att räkna upp företeelser som samhällsplanering, arbetstillgång, arbetstider, disponibel inkomst, miljötänkande, fritidsintressen m. m. Mycket av detta kommer att påverka vår medlemsutveckling, ledartillgång, bildandet av nya aktiviteter samt en förnyelse av våra redan inarbetade aktiviteter. Något som jag hoppas att vi lyckas förverkliga inom lokalavdelningen inom den närmaste tioårsperioden är följande:

Jag hoppas att vi har fler ledare, för att utan goda ledare kan ingen lokalavdelning fungera. Ledaren gör genom sitt kunnande PR för våra idéer. Vi i lokalavdelningen ska ta väl vara på våra ledare uppmuntra dem och visa vår uppskattning på alla sätt, så att de stannar kvar som ledare länge och så att det sprids till allmänheten att det är roligt att vara ledare i Friluftsförbundet.

Jag hoppas att det har bildats flera nya verksamhetsgrenar, inom barn-, ungdom-, vuxen- och familjeverksamheten. De traditionella verksamheterna som utgör grunden i vår förening finns givetvis kvar och har utvecklats. Nya verksamheter har tillkommit och gamla slumrande aktiviteter har väckts till liv igen.

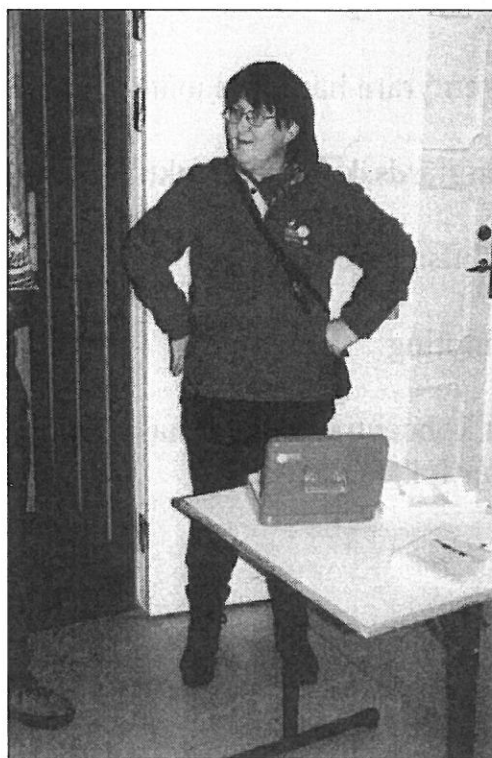
Jag hoppas att vi har fått fler medlemmar i vår förening och att många ungdomar ska ha upptäckt hur attraktiva våra aktiviteter är så att de vill bli medlemmar. Familjemedlemskapet har gjort att många har insett hur unikt Friluftsförbundet är med aktiviteter för alla åldrar.

Jag hoppas att vi har en god ekonomi, som tillåter stora satsningar på utbildning av ledare, investering i utrustning, investeringar i vår fina Främjarstuga m. m. Vi har förhoppningsvis fått fler medlemmar och det har bildats fler aktiviteter som bidragit till att stärka vår ekonomi.

Jag hoppas att vi får disponera Främjarstugan hyresfritt i all framtid, eftersom kommunen förhoppningsvis har insett hur mycket arbete och pengar vi främjare har lagt ner på vår fina stuga. Främjarstugan och Friluftsförbundet är givetvis en tillgång för hela kommunen och till nytta för alla kommunens invånare. Detta hoppas jag våra politiker och kommunens tjänstemän har insett.

Jag hoppas att vi har ett kansli nära torget. Kansliet ska ha stora fönster så att vi där kan anslå aktuella aktiviteter, göra reklam för vår organisation, vår stuga. Ett sådant kansli skulle kunna vara en informationscentral där du kan gå in och höra vad som är på gång, hämta material, nycklar m.m.

Jag vet att vi får **AKTIVA MEDLEMMAR I EN AKTIV FÖRENING.**
Lisbeth Malmström

SKOGSMULLE

De senaste tio åren har jag inte varit verksam inom Skogsmulle annat än att jag har varit Mulle i ett antal mullegrupper och det har tyvärr också avtagit med tiden då jag arbetar mer nu än förut. Varje gång jag skall iväg som Mulle är jag lika arg på mig själv som aldrig kan lära mig att säga "Nej". Men så står jag där i skogen och väntar på att barnen skall upptäcka mig och då är ilskan som bortblåst. Barnen är alltid lika goa, frågar och frågar, drar i svansen, känner på håret och försöker titta bakom mina glasögon och under peruken. Något som fascinerar mig är att jag kör samma program nu som när jag började vara Mulle för mer än 15 år sedan, barnen ställer samma frågor och vi har lika roligt.

Under en kort period var jag med i distriktets utbildningspool och utbildade blivande ledare för barnskidsskola och skogsmulle även där använde jag mina "gamla" kunskaper när det gällde lekar, sagor och ramsor och "eleverna" hade inte hört talas om dem utan verkade lika överraskade som jag var, när jag gick min första mullekurs 1981 eller 1982, över att man kan ha så roligt med så enkla medel som man kan i Friluftsförbundets barnaktiviteter. Är detta måne vår svaghet eller styrka att nästan ingenting har förändrats?

Skogsmulle finns ju trots allt kvar och aktiverar väldigt många barn i Enköping även om det har svängt från att ha varit fristående grupper på fritid till att nästan uteslutande vara grupper inom barnomsorgen. Vi får hoppas att nuvarande sektionsledaren för Skogsmulle, Susanne Hammarström lyckas med sina intentioner att få igång ett antal Mullegrupper på helger så att det blir balans igen, för jag tror att båda delarna behövs.

De flesta grupper kör det traditionella med vår och höstmulle men det finns också de som kör Skogsmulle året runt. Jag har både varit Skogsmulle på vintern och varit och hälsat på en Mullegrupp som Lagge och åkt skidor med dem.

1997 fyllde Skogsmulle 40 år och firades med pompa och ståt. Först firade alla mulle- och knyttegrupper 40 årskalaset i Skolparken i början på maj. Cirka 150 barn deltog. Barnen gick ett Mullespår och fick Mulleglass, ballong och vykort. Sedan överlämnade grupperna fantastiska presenter, egenhändigt gjorda, till Skogsmulle. Skogsmulles kompisar Laxe och Fjäll-Fina var också med och firade. Ett kalas till hann Skogsmulle med och det var under kulturveckan då Friluftsförbundets barnverksamhet visade upp sig i Skolparken. Skogsmulle lekte med barnen och visade upp en del av sina fina presenter.

På senare år har Skogsmulle fått en ny kompis som kommer från Civilförsvaret, Vilse. Vilse är en liten figur som av sin morfar får lära sig hur man skall göra om man råkar komma vilse i skogen. Ledare inom Friluftsförbundet har utbildats av Civilförsvaret och sedan fört ut budskapet i sina Mullegrupper.

Jo, just det en sak höll jag på att glömma! Numera har inte Skogsmulle blommor på sin dräkt annat än vid högtidliga tillfällen detta bestämdes vid 1997-års Riksstämman då man bl.a. diskuterade hur Skogsmulle egentligen skall se ut.

En gång Skogsmulle alltid Skogsmulle!

Ketty Ingeberg

30 år med Friluftsförbundet barnverksamhet.

Utan barnverksamheten hade kanske inte Friluftsförbundet kunnat 30-årsjubilera i år. Avdelningens andra ordförande tog sitt engagemang för barngrupper med sig, när hon flyttade till stan och med intresse från föräldrar till de barn, som deltog i skid- och skridskolorna, som startades i kommunens regi, bildades Skid- och Friluftsförbundet.

Det första vi gjorde var att utbilda Mulleledare och redan första hösten hade vi flera grupper, vilka sedan under vintern följdes av skridsko- och skidskolor. Intresset för verksamhet för 5-7-åringar var stort, eftersom det inte fanns så mycket annat för dessa åldrar. Vi hade kö till våra grupper. Efter några år startades Strövar-grupper och senare Frilufsbarn, när de första "Mullebarnen" nådde den åldern.

Under 70-talet ökade verksamheten successivt. Vi hade många barngrupper och det var mycket roligt att se, hur vi utvecklades. Under 80-talet gick barnverksamheten ned något beroende på mindre barnkullar. Allt fler barn vistades inom barnomsorgen och förskolans personal utbildades genom Friluftsförbundet och vi fick "Mulle på dagis." På 90-talet har nästan varje dagis och många dagbarnvårdare Mullegrupper. För att tillgodose även barn under fem år startades Knytte för 3-4 åringar och det växte snabbt upp grupper både inom och utom barnomsorgen. Strövar- och Frilufsbarnen har minskat under 90-talet. Konkurrensen med andra verksamheter är mycket stor.

På den vita sidan lyste snön med sin frånvaro många vintrar. Ibland kunde skidskolorna genomföras, ibland blev det endast ett fåtal skidskolepass. Dropp-in var ett nytt begrepp som infördes. Även skridskoskolorna har haft en viss nedgång.

Julfest för barn startade vi i mitten av 70-talet och det har blivit tradition. Numera hålls den i Främjarstugan och efter dans runt granen står barnen förväntansfulla i fönstren och ser tomten komma från sjön upp till stugan med säcken på ryggen eller på en kälke. I början på 90-talet fick vår barnverksamhet välförtjänt uppmärksamhet genom att vi tilldelades Centerns miljöpris för Mulle- Strövar- och Frilufsbarnskolorna och även Kommunens miljöpris med motiveringen: "Fostran av barn i umgänget med naturen".

På ledarsidan kan vi notera att många ledare finns kvar i verksamheten ännu. Kan det bero på den fina ledarvården som bedrivs? Varje vår genomförs en ledardag med olika intressanta utflyktsmål. Dessutom har sektionerna ledaravslutningar höst och vår och det ger fin och trevlig gemenskap.

IngaBritt Bäckström

Tillbakablick av Inga-Britt Lindberg.

Ja, så har det gått 10 år sedan jag skrev om mina första 20 år i Främjandet. Det är alltså dags att fira 30-årsjubileum för oss båda. Vart tar åren vägen egentligen? Om man i en hast försöker tänka tillbaka vad som hänt den senaste 10-årsperioden, får man känslan av att inget särskilt hänt. Men om man tänker till ordentligt, så är det ändå en hel del...

För min del innebär det att barnbarnen har blivit 6 stycken och jag är pensionär. När jag uppnått den åldern tyckte jag det var dags att sluta som barnledare. Jag har varit Mulle- och Strövarledare samt i mån av snö, även hållit på med barnskidskola. Dags för yngre förmågor med nya idéer att ta över dessa aktiviteter.

Men så dök det upp något nytt. Det var "Knytte" för barn mellan 3 och 5 år. En verksamhet där dessa barn tillsammans med en anhörig skulle få komma ut, upptäcka lite och leka med andra barn. Det tyckte jag lät roligt att få trappa ner med. Tillsammans med Kerstin Engvall i samma årgång som jag, tog vi oss an knyttebarnen och det ångrar vi inte. Vår samlingsplats var Skolparken och vi hade knyttebo uppe på Kyrkåsen. Dit vandrade vi varje gång till "vår tall" där vi också alltid avhöll den viktiga matrasten. Gruppen hade även en maskot, en sten målad som en nyckelpiga. Den var med varje gång och vaktade vår matsäck, medan vi gick på upptäcktsfärd.

Att se de små barnen som först inte släppte mammas hand, men efter några gånger "glömde" mamma eller pappa och lekte bl.a. gömma harungar, var stimulerande. Så var det matsäcken förstås. Det är en trevlig minnesbild jag har, när barnen tillsammans med syskon och mamma eller pappa sitter i gräset på Åsen med blommande backsippor omkring sig. Knyttebarnen visste att backsipporna var fridlysta, att man inte fick plocka dem. Jag har en känsla av att de här stunderna var en social samvaro som även föräldrarna fick utbyte av och för barnen kanske ett första intåg i Sommarhagen. I Skolparken hade vi bland annat ett klätterträd med ett stort hål i. Vi fantiserade om vilka som bodde där. Där fanns även stora fina kastanjeträd. Vi kunde på våren följa trädet med kala grenar till grenar med stora vackra blommor på, som såg ut som ljus och så kom de vackra bladen. När det blev höst kunde vi plocka kastanjefrukten och känna hur sköna de var att smeka emot kinden.

Men åren går som sagt och efter 5 år med Knytte blev Kerstin och jag enbart pensionärer, nästan! Vi är ju fortfarande stugfunktionärer och deltagare i Främjardagar i Bredsand förstås.

I våras startade några Främjarentusiaster sammankomster för nya och gamla ledare. Där fick jag hoppa med. Vi ser på hållristningar, kungsängsliljor och backsippor m.m. Museebesök och andra kulturella inslag. Vi har mycket trevligt tillsammans. Nu är min cirkel slutet kan man säga. Från att för 30 år sedan börjat utbilda mig som ledare, så får jag nu själv sluta med att vara elev.

Mina 30 år i Främjandet har verkligen givit mig mycket av glädje och kamratskap och i viss mån lite säkerhet i skog och mark. Jag känner mig inte heller så lastgammal bland de yngre kamraterna och bara det är ju positivt tycker jag.

UR OCH SKUR, ROBINSON

I Enköping finns nu möjligheten att låta barnen gå i en "uteskola". Skolan finns inom Friluftsförbundet I Ur och Skur verksamhet och startade hösten 1997. Den ligger i Husberg och är en f d skolmåltsbarack med en egenhändigt byggd, av skolans föräldrar och lärare, gärdesgård runt. Skolan drivs som personalkooperativ av tre lärare med en anställd lärare och en fritidsledare och har nu 27 barn inskrivna. När den är helt klar skall det finnas ungefär 50 barn i skolan i årskurs 1-6.

Vintern 96-97 fick vi reda på att de tre lärarna Stina, Lisa och Jörgen planerade att starta en "uteskola". Här gällde det att hålla sig framme och vi ställde genast familjens minsting i kö. Första spadtaget till skolan tog den 9 juni 1997 och då var det bara 14 barn anmälda. Sedan gick allt slag i slag baracker kom och lärarna med familjer slet dag och natt för att få skolan färdig, mot slutet av sommaren hjälpte även föräldrarna till och den 16 augusti 1997 invigdes skolan. Vid skolstarten var 21 barn inskrivna.

Skolan följer grundskolans läroplan och barnen lär sig genom upplevelse och jobbar mycket i grupp men även individuellt. De jobbar i projekt där alla ämnen kommer in på ett naturligt sätt. T ex när de läste om rymden for de med Nova, Friluftsförbundets nya figur, i hennes rymdskepp till de olika planeterna. Rymdskeppet var en stor presenning uppspänd på stockar på baksidan av skolan. När projekten är klara är de också dokumenterade i en bok där barnen med texter och bilder berättar om vad de lärt sig. Två gånger har deras böcker varit utställda på biblioteket.

Varje skoldag startas med samling i stubbringen, i en aspdunge bakom skolan, då pratas det om det mesta, men aldrig i munnen på varandra och sedan övergår man till vad som skall hända under dagen.

Hösten -98, det andra läsåret på Robinson, startade med projektet "Jag Duger och Jante" för att ge barnen trygghet och veta att de är bra som de är, för tycker man om sig själv är det ju mycket lättare att tycka om andra. Så sant, så sant!

Nästa projekt var "Den långa vandringen" då barnen iklädda säckar, ja, de hade naturligtvis kläder under, för det mesta regnkläder, under en skolvecka vandrade ca 1 mil längs Upplandsleden. Projektet handlade om stenåldern, varje dag lagade de sin mat över öppen eld, de sydde skinnpåsar med "bennålar" och varje dag satte de upp den stora kåtan som kunde vara bra att ha om det blev alltför dåligt väder. Jag hade förmånen att följa med dem en dag och det var en

upplevelse. Alla traskade på och hjälpte varandra när det blev alltför jobbigt för de små, några var ju inte mer än sex år. Efter vägen tittade vi på mossor och många kom ihåg vad Friluftsförbundet Monica Gustafsson berättat om mossor och lavar när hon var med dem en dag ute vid Fagerudd.

När vi kom fram till dagens lägerplats skulle vi grilla förkokta kycklingar över öppen eld. Vi delades upp i grupper och fick olika sysslor. En del skulle hämta stenar till eldstaden, andra "knaster", gammalt granris, att tända med osv. Att sedan sitta i ljungen och äta sin halvvarma kyckling på en barktallrik, dricka vatten till och titta på barnen som lugnt och sansat under gemytligt småprat plockar i sig sin kyckling då vet man att man valt rätt skola.

Under de olika projekten gör de många studiebesök, så gott som alltid med cykel eller till fots, ibland ställer vi föräldrar upp och skjutsar när de skall utanför stan. Det kan tyckas som de bara gör roliga saker och det tror jag de gör för även när de har arbetsschematid tycker de att det är lika roligt. Barnen är mycket duktiga på att läsa och skriva och har i mitt tycke mycket svåra mattetal som de klarar. Lärarna kontrollerar mot de normer som finns att barnen hänger med.

Det stadium, inom Friluftsförbundet, som skolan nu är i är ju strövarstadiet och varje onsdag är det ett antal strövarbarn som med fullpackade ryggsäckar ger sig ut på sin utedag när de lagar sin mat själva på stormkök eller över öppen eld. När de arbetar med projektet använder de ofta det som finns i skogen och efter lunch går de tillbaka till skolan för att arbeta med sitt eget arbetsschema. Det är inte bara på onsdagar som de är ute utan så fort projekten så tillåter är de ute.

På skolavslutningen i våras delades Skogsströvarmärken ut med uppmaning om att det skall sys fast på barnens ryggsäck bredvid märket för "I Ur & Skur Friluftsförbundet"

Skolan bygger mycket på föräldramedverkan som innebär att varje familj har en vikariedag per läsår, städar skolan efter ett uppgjort schema samt deltar i fixardagar 2 ggr/läsår.

Föräldramötena har vi haft ute i skogen så att vi får känna på vad våra barn gör.

Efter 13.15 när skoldagen är slut blir skolan fritids när fritidsledaren Anders tar över.

Alla barn och föräldrar skall vara medlemmar i Friluftsförbundet och det är inte bara de som redan är friluftsförbudsmedlemmar som skriver in sina barn i "I Ur & Skur Robinson". Varje år kommer ju skolan att ta emot ca 10 nya barn där alla blir medlemmar i Friluftsförbundet och förhoppningsvis har några hittat någon aktivitet i Friluftsförbundet som passar dem och blir kvar som medlemmar även sedan barnen slutat i skolan.

En mycket nöjd Robinson-förälder.

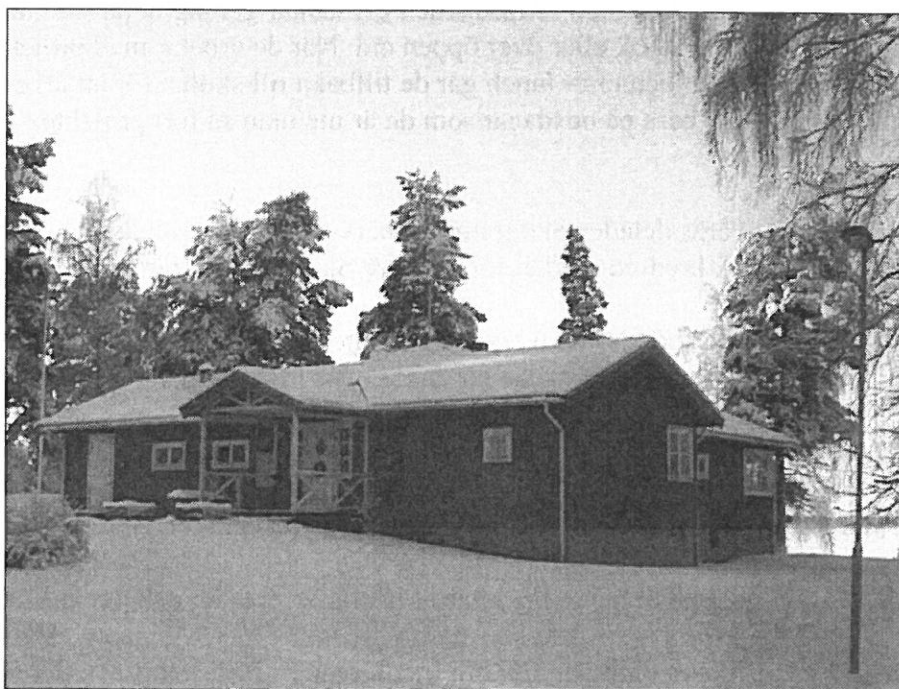
Ketty Ingeberg

Främjarstugans historik:

Gamla Främjarstugan:

År 1970 hyr kommunen ut stugan till Friluftsförbundet för att bl.a. användas till föreningens öppna verksamhet. Stugan användes flitigt främst i den öppna söndagsverksamheten: Naturstig (tipsfrågor, motionsbingo), kaffeservering samt som värmestuga. Stugan blir utgångspunkt för kommuninnevånarnas skridskoåkning på Mälaren. Långfärdsskridskoåkning blir med åren allmän. Friluftsförbundets barnskolor: skogsmulle, strövare, friluftare, TVM samt kanotning och fjällverksamhet har med stugan som bas en betydande verksamhet.

Främjarstugan blir år 1987 en juli natt, nedbränd av en pyroman. Till stor sorg och saknad, av många.

Nya Främjarstugan:

Ny stuga eller tillbyggnad av Bredsandsserveringen? Vilken vilja skall avgå med "segern"? Kommunen som vill bygga ut befintlig Bredsandsservering. Friluftsförbundets önskemål är en ny stuga på samma plats där den gamla var placerad. Inom friluftsförbundet bildades en arbetsgrupp bestående av: Sven-Olof Almgren, Kurt Pettersson, Hans Wallgren och Leif-Åke Wiström. Gruppen genomförde uppvaktningar och ett flertal träffar med kommunens representanter hur det hela skall lösas. Samtidigt visas ett stort intresse från medlemmar och allmänheten samt vår lokaltidning "EP" med ett flertal artiklar. Under tiden använder vi Bredsandsserveringen för vår söndagsverksamhet. Sommarkul (för barn och ungdom) genomförs med en arbetsbarack som bas.

Kommunens arbetsutskott ger i oktober 1988 klartecken till att bygga en ny främjarstuga. Ett villkor för byggande av stugan är att kommunen skall vara ägare till stugan, friluftsförbundet hyr stugan kostnadsfritt under 20 år exkl. driftkostnader. Nämnda villkor var och är för många medlemmar besynnerligt. Skall friluftsförbundet förutom arbetet med att uppföra stugan även stå för huvudparten av kostnaden samt dessutom inte äga stugan. Tyvärr var det enda alternativet för att få fram en Ny Främjarstuga! Arbetsgruppen och styrelsens bedömning blev att anta alternativet.

Beslut togs om att starta projekt. Bygga en ny Främjarstuga. Våra förhoppningar stod till förväntade insatser från medlemmar, sponsorer, mm. I efterhand kan konstateras att våra förhoppningar mycket väl motsvarade våra förväntningar!

Finansiering:

1 720 000 kr byggkostnad
675 000 kr kommunens tillskott (brandförsäkringspengar g:a stugan samt bygglovs-kostnader)
400 000 kr lån med kommunen som borgenär
15 000 kr bidrag från Centrala Friluftsförbundet
630 000 kr föreningens egna insats inkl. Sponsorhjälp

I februari 1989 beviljas bygglov för nya främjarstugan. I augusti bränns Jönssons och Hektors gamla sommarstugor (byggda i början av seklet) ner av brandkåren för att ge plats åt nya stugan. Byggstart av nya stugan. Vår projektering blev att ett par byggtreprenörer utförde grundarbetet (bygg- och elarbeten) förstärkta av ett 90-tal friluftsförbundsmedlemmar som bl.a. utförde VVS-installationen samt lämpliga kompletteringar under hela byggprocessen. En storartad insats av medlemmar i direkt byggarbete eller av andra insatser samt den betydande hjälp vi fick av våra sponsorer.

I april 1990 hade föreningen sitt 20:e årsmöte i Nya Främjarstugan.

Den 12 maj invigdes den nya Främjarstugan.

Invigningsförrättare är: Sven-Hugo Pettersson (kommunalråd)

Barbro Westerholm (ordf. Centrala Friluftsförbundet)

Bengt-Åke Nylander (ordf. Upplands distriktsförbund)

Leif-Åke Wiström (ordf. Enköpings lokalavdelning)

Invigningen förrättas i samband med att distriktet genomförde sin årsstämma i Enköping och med ett stort antal gäster från Upplands lokalavdelningar av friluftsförbundet. En glädjens dag för alla som bidragit för tillkomsten av den Nya Främjarstugan.

År 1995 flyttades kanothuset från sin ursprungliga plats vid udden intill den g:a stugan, till nuvarande plats. Ett förnämligt arbete under ledning av Bengt Wiksell som till sin hjälp har några ALU-anställda. Flyttningen genomfördes utan några kostnader för föreningen tack vare bidrag från våra fonder.

Erfarenheter:

Nya Främjarstugan blev vad vi hoppats på! Våra söndagsaktiviteter lockar många besökande unga som gamla, medlem som icke medlem. I allt från barnverksamhet med friluftsskolor till motionsdans, kvällsträffar, egna julfester, mm, samt uthyrning för bröllops- och "års" fester fyller vår nya främjarstuga sitt behov. Beträffande ekonomin så återstår i januari 1999, 105 000 kr av lånet som kommunen står som borgenär för.

Framtiden:

Den nuvarande verksamheten kommer att fortsätta med förhoppningar om utveckling inom alla områden. Det mest akuta är att behålla och förnya våra funktionärer som ger grundförutsättningar för en aktiv verksamhet i Nya Främjarstugan.

1999-01-17

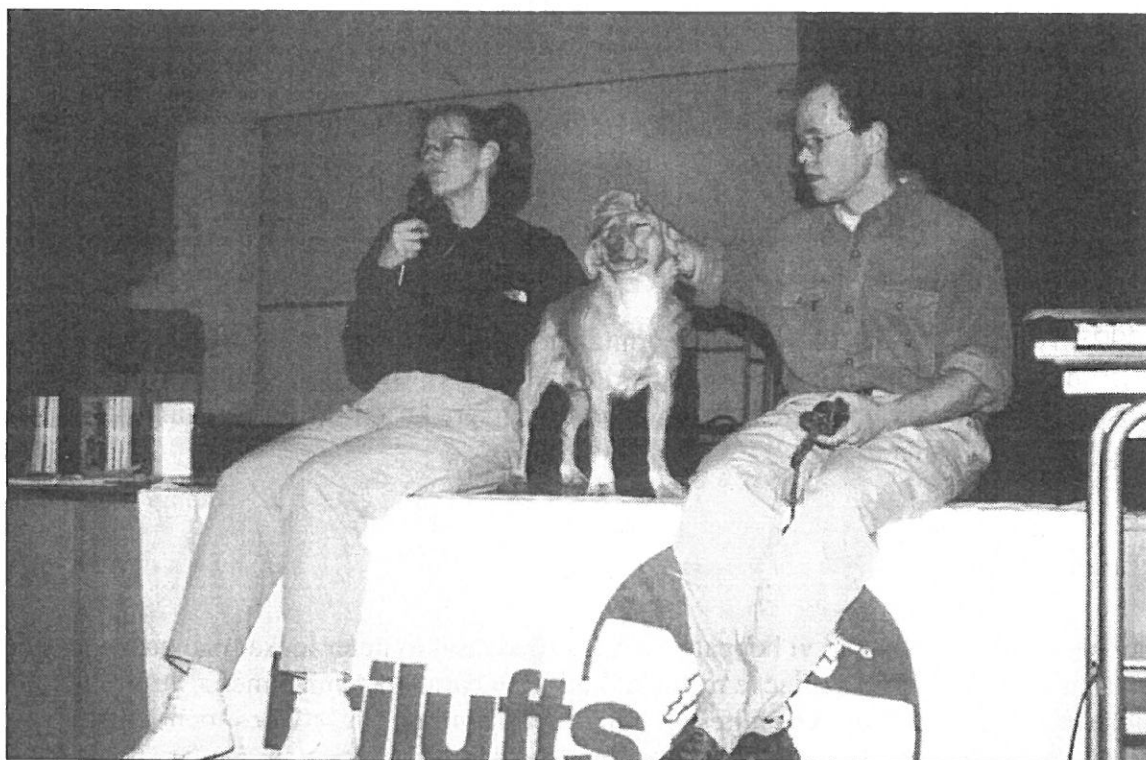
Kurt Pettersson

Äventyrare hänförde många enköpingsbor

De senaste två åren har Friluftsrämjandets enköpingsavdelning vid två tillfällen satsat stort på specialföredrag lite ut över det vanliga. Äventyraren och globetrotern Mikael Strandberg från Dala-Floda har inbjudits till Korsängsskolans aula. Många var de enköpingsbor som gärna kommit dit för att höra denna genuina dalmas berätta om sina fantastiska reseäventyr. Hösten – 96 fick vi njuta av diabilder från cykelturen Nya Zeeland – Kairo och lyssna till Mikael's berättelse om det äventyret.

I januari detta millenniums sista år var Mikael här igen, nu tillsammans med hustrun Titti och hunden Sigge. Även om de flesta i publiken sett TV-programmet om paret Strandbergs 300-milafärd - till häst - genom Patagonien hänfördes alla av deras framträdande och bildvisning och många är vi som hoppas att Friluftsrämjandet även fortsättningsvis kommer att ordna fler sammankomster som dessa.

Mia Nordqvist

Långfärdsskridsko en aktivitet på glid framåt.

Lyckligt lottade är vi som bor i den del av Sverige och världen som erbjuder unika möjligheter till upplevelser i miljöer som ger livskvalitet och motion i lagoma doser.

Lite lyriskt kan man säga att, ” förväntansfulla som små barn ser fram emot vad slag av äventyr som står på menyn denna dag”.

Glädjande nog har vi blivit fler och fler med åren som aktivt deltar i Främjarnas skridskoturer och att det har blivit ”inne” att åka ”långfärdare” är helt klart.

I februari 1999 har vi också kunnat delta i en världspremiär på nära nog hemmaplan tillsammans med c:a 4000 glada åkare från när och fjärran.

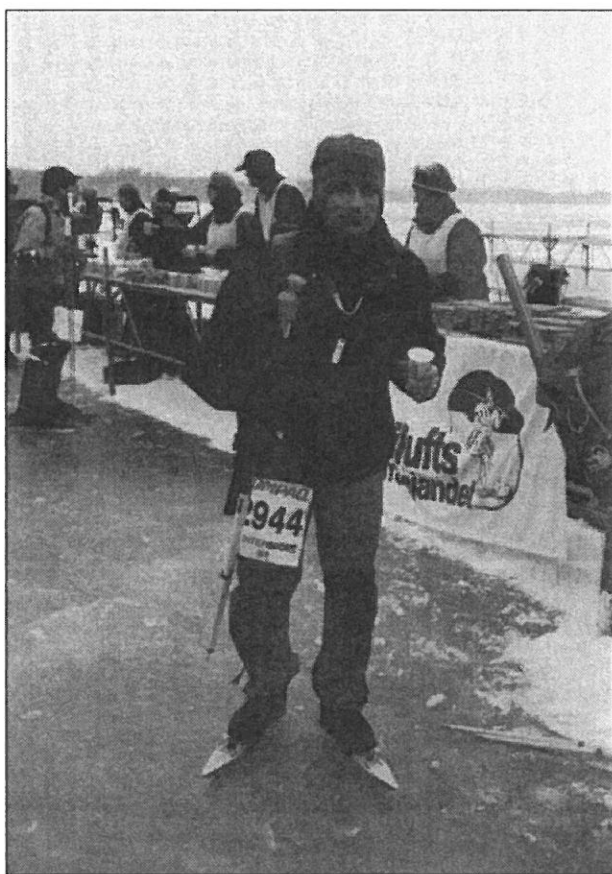
Visst var det så att holländarna tittade lite konstigt på oss som kom med delar av bohaget på ryggen. Men det är ju en del av det hela för vår del, där ”ryggan” är en god vän, som ger värme och ger trygghet om oturen är framme.

Den gemenskap och ödmjuka stämning som finns i denna aktivitet gör att man heta sommar-dagar ibland längtar till minus fem grader, bra is och lätt medvind.

Säsongen lider mot sitt slut, men kanske vi kan få uppleva ännu några fantastiska dagar med finfina isar. Om inte hoppas jag att vi ses nästa säsong och att vi då blir ännu fler.

Som avslutning vill jag framföra ett tack till er alla som medverkat till en bra säsong, där humor, gemenskap och upplevelser varit vårt motto.

Kalle Almgren
Sektionsledare

Jonas Nyström, deltagare i Vikingarännet.

Frilufsare och TVM

Om man, vid en skogspromenad ute i Bredsand, känner och ser röken från en eld, kan man vara ganska säker att en grupp frilufsare är vid sitt läger. De senaste åren har två till fyra grupper träffats ute i Bredsand, oftast på lördagar eller söndagar.

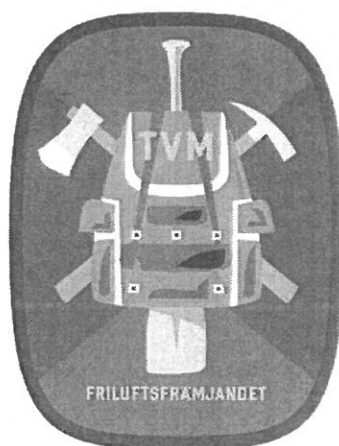
Frilufsare är barn som går på mellanstadiet. De tycker om att hugga, såga och att bygga läger. Men ofta sitter de bara vid lägerelden och pratar. Om vädret är bra kanske man tar kanoterna och paddlar till Skarpan. Där finns det fina klippor, spännande att klättra på. Populärast är nog övernattningsarna i vindsydd eller militärtält.

Det kan vara roligt att träffa frilufsare från andra orter och ett par gånger har grupperna varit till Björklinge och deltagit i Närlingenatta. Det är ett spännande äventyr i den mörka skogen en kväll i november.

När ungdomarna börjar högstadiet blir de TVM-are (TVM = Tre Vildmarks Mål). Då gör man längre vandringar, paddelturer med övernattnings, fjällresor m.m. År 1993 åkte tre TVM-grupper i gemensam buss till Grövelsjön. En grupp gjorde en vandring in i Norge en annan tog båten över Grövelsjön och gick en rundtur tillbaka till fjällstationen och den tredje gjorde en längre tur på den svenska sidan.

Året efter var en grupp till Värmland och åkte flotte nerför Klarälven. Den gruppen har även gjort en resa till Nikkaluokta med vandring till Kebnekaise. De hade tur med vädret och kunde göra en toppbestigning. Pingst 1998 var några TVM-are till jubileumstinget i Karlsborg, dom var även på hösten samma år med på Upplands TVM-ting i Älvkarleby.

Vid pennan
Kerstin Saveros

Kanoting.

Varför är intresset för kanoting inom Friluftsförbundet så litet? Under hela 90-talet har intresset varit svalt. Det var skillnad det mot på 80-talet när vi ibland var femton kanoter och över trettio personer som åkte ner till Båvensjön, för en skön kanotdag. Vi har försökt med "Prova på" och med små utflykter både på vardagskvällar och lördagar, men det har bara varit ett fåtal som har deltagit.

Jag tycker det är synd, för finns det någonting skönare än att en ljum sommarkväll, nästan ljudlöst, paddla på en spegelblank sjö, njuta av tystnaden och uppleva naturen runt omkring, se fåglar på nära håll ett att gå iland på en ö och göra upp en lägereld.....

Nu satsar i alla fall Friluftsförbundet på kajakpaddling. Vi har sedan ett antal år tillbaka både en- och tvåmanskajaker, men dem har inte varit speciellt mycket utnyttjade, kanske beroende på att vi inte har marknadsfört dem så hårt.

Under våren går 10 personer på kurs i badhuset för att lära sig grunderna i paddelteknik men även hur man agerar om man skulle kapsejsa. Den s.k. "Eskimåsvängen" är däremot överkurs. Det är tillräckligt mycket ändå som skall läras in. Allt för att kunna vara väl förberedda när den stora anstormningen – (som vi hoppas!) - av intresserade kajakpaddlare kommer.

Lennart Nordqvist

Ett koncentrat av de senaste 10 årens händelser i vår lokalavdelning.

Självklart vill jag lämna ett bidrag till vår jubileumsskrift, har haft den stora förmånen att få arbeta i en av Upplands förnämsta lokalavdelning. Det började 1978 med en vandring på Sörmlandsleden, på den tiden var det fulla bussar till och med folk som var antecknade på väntelistor. Sedan blev det vuxenverksamhet med vandringsledar- och fjällutbildning. Fjällcirkeln under ledning av Hans Wallgren blev den verkliga tändvätskan för mitt fjällintresse. Minns att parallellt hade Sven-Olov Almgren också en fjällcirkel. Sedan dess har jag tillsammans med Kurt Pettersson kört några fjällcirklar, numera kör jag på egen hand. Inte alltid lätt att få tag i deltagare, men på något vis blir det cirkel. Våra cirklar har körts genom "vårt" studieförbund Studieförbundet. Det stora arbetet har nog trots allt varit att arbeta i styrelsen, först två år som uppmjukning 1985-1987 sedan som ordförande 1987-1994. Dessa år har lärt och betytt mycket för mig som person. Förhoppningsvis har jag försökt att vara lyhörd och att kunna samarbeta med andra, inte minst med politiker och tjänstemän under åren då vår främjarstuga byggdes. Hade också turen att få arbeta med fantastiska människor i styrelse, sektionsledare samt arbetsgruppen för stugan. Om föreningen får behålla sina rötter skulle jag vilja säga som i främjarvisan, en gång främjare alltid en främjare. Avslutar med att ge de viktigaste händelser under de senaste tio åren hämtade ur styrelse-, årsmötesprotokoll och medlemsprogram.

1989

- * Vid julknyttet på Hantverkslokalen hölls dragning av reselotteriet. Gav ett netto på 47.566:25, Monica och Sig Hallgren fick diplom för deras fina insats vid försäljning av reselotter.
- * Kalle Almgren och Kurt Östergren gick på långfärdsskridskoutbildning.
- * Maud Mattsson anställs från den 1 oktober på vårt kansli.
- * På Mässan Enastående Enköping agerar 42st funktionärer från Friluftsförbundet som parkeringsvakter detta ger oss 19.000:-.

1990

- * Den 4 april hölls det årsmöte för första gången i nya främjarstugan.
- * Den 25 april invigdes nya främjarstugan av vår centrala ordförande Barbro Westerholm, därefter vidtog distriktsstämma. Kvällen avslutades med vickning och en föreställning av Cabaret-sällskapet på Kryddgården.
- * TVM har genomfört en matlagningstävling med elva deltagare i två klasser.
- * Lundebergs Guldsmedsaffär sponsrar 15 st. alpina ledarjackor.

1991

- * Fackeltåg till främjarstugan, snö och vindstilla 36 deltagare.
- * Majbrasan vid främjarstugan samlade ca. 75 besökare.
- * Ledardagen med båten MS Ena till Birka var lyckad, bra guidning.
- * Arbetsgrupp för Bredsandsintressenterna bildades vid föreningsträffen den 22 maj.
- * Sten Häljeskogs TVM grupp tilldelades 500:- ur Sven-Olof Almgrens fjällfond.
- * Styrelsen ställde upp som stugfunktionärer den 24 november, värvades 14st nya medlemmar samt såldes våfflor.

1992

- * Dator med tillhörande program inköpt till vårt kansli, Maud går på två dagars utbildning i ord och textbehandling.
- * En av torsdagspromenadernas programpunkt var museichefen Bengt Svensson som berättade om forna tiders Enköping. 25 intresserade åhörare.

* 100-års jubileet. Torgmötet med uppvisande av alla våra verksamhetsgrenar den 21 mars avlöpte fint och gav Friluftsförbundet fin PR

1993

- * Främjarstugan öppen på dagtid under perioden 11 januari – 27 mars, kl.10.00 – 15.00 med hjälp av daglediga.
- * Strövarna har anordnat en cirkel i Utebildning genom Studieförbundet.
- * Torsdagsprogrammet Dan Andersson afton med Nisse Munck samlade 62 personer.
- * Knyt med dansbingo i främjarstugan den 23 oktober var lyckad och 53 personer deltog.
- * Söndagspromenaderna i stugan har avslutats med 1600 besök. 71 personer har gått 7 gånger eller fler.
- * Bytesmarknaden hade ca 750 besök och omsättningen var 54.750:-. Nettot blev ca. 8.000:-

1994

- * Broschyr med uthyrningspriser för skolor avseende Främjarstugan har tagits fram och skickats ut till kommunens skolor.
- * Som ny ordförande på årsmötet den 27 mars valdes Ove Hedenstedt.
- * Skidweekend i Romme 19 mars med sektionsledare och styrelsemedlemmar, de nio deltagarna hade en mycket trevlig helg.
- * Ny stugfogde efter Sven-Olof Almgren blir Kurt Pettersson.
- * Bredsandsdagen har genomförts den 5 juni. Det dåliga vädret gjorde att antalet besökare inte blev så stort som i fjol.
- * Andreas Lundh och Joakim Johansson har varit på en mountainbike-träff i Bohuslän.

1995

- * Styrelsen skriver ansökan och föreslår att vår äventyrssektion skall få Upplandsstiftelsens friluftspris.
- * Kanotuset skall flyttas med hjälp av ALU anställda, med Bengt Wicksell som arbetsledare. Kostnad ca. 60 000:-.
- * I samband med invigningen av det ombyggda Domusvaruhuset – Robin Hood – har friluftsförbundet ombetts att bidra med en tipspromenad den 13 maj. Domus står för priserna.
- * Friluftsförbundet deltog på hälsans dag i Idrottshuset, lördagen den 14 oktober.
- * Friluftsförbundet har erbjudits en kansli lokal på Slånärvägen 94.
- * Marknadsföringskommittén gör en medlemsenkät, hundra personer skall intervjuas per telefon, skall presenteras på årsmötet.
- * I samarbete med Westerlundsällskapet genomförs en resa i september till Storlien "I Dr. Westerlunds spår", med tjugosex deltagare.

1996

- * Mälarskridskon och mälarskidan kunde genomföras vid stugan med 162 deltagare.
- * Främjargirot, "myskväll" vid främjarstugan. Medtages "rutig duk med tillbehör". 26 deltagare kunde glädjas åt en strålande försommarkväll.
- * Lägrverksamheten veckan efter skolans slut har hittills haft ca. 20 deltagare, diplom görs till deltagarna.
- * Upptäcktsresande Mikael Strandberg gästade Korsängsskolan med sitt program "På cykel från nya Zeeland till Kairo". Friluftsförbundet och Studieförbundet stod som arrangör.

1997

- * Nya jackor med främjarlogga har hitintills beställts av Enköping och Upplands-Väsby. Jackan skall visas på ordförandeträffen.

- * Äventyrsguide-utbildning genomförs i Enköping 5:e och 19 mars av Håkan Ekström och Marianne Svedberg.
- * En Ur och Skur friskola startar under hösten. Godkännande har erhållits från Skolverket och Ur och Skur stiftelsen.
- * Mulle firar 40 år detsamma gör Upplands Distriktsförbund.
- * En långfärdsskridskocirkel för tjejer har genomförts.
- * Vid ett inbrott på kansliet stals dator med skrivare samt en radio.
- * Ett nytt telefonnummer för isinformation finns, en telebox. Kostnad 30:-/månad. Det nya numret är 244 44.

1998

- * Som ny ordförande på årsmötet den 15 mars valdes Lisbeth Malmström.
- * Inbjudan till Korpens 50-årsfirande.
- * Främjarstugan utarrenderas under sommaren till Backus. Vi erbjuder 10% på omsättningen exklusive moms i arrende dock minst 200:-/dag.
- * Kajakkurs har genomförts i lokalavdelningen.
- * Familjevandring till Frösåkers naturreservat med 14 deltagare.
- * En ny verksamhet har lanserats, stavgång. En stor verksamhet i vårt grannland Finland. Är bra för bl.a. axelpartiet. Försök skall göras i vår lokalavdelning.

Urvalet har gjorts av Leif-Åke Wiström.

PS. Det har varit svårt att göra valen, hoppas bara att ingen känner sig förbigången. DS.